

Hudba z pohledu Církve adventistů sedmého dne

Výbor GK na svém výročním zasedání 13. října 2004 hlasováním schválil znění dokumentu „Hudba z pohledu Církve adventistů sedmého dne“, který se má stát průvodcem v této otázce, a v němž se píše:

Hudba z pohledu církve adventistů sedmého dne

Bůh vložil cit pro hudbu do veškerého svého stvoření. Když tvořil svět, „...jitřní hvězdy společně plesaly a všichni synové Boží propukli v hlahol...“ (Job 38, 7). V knize Zjevení je nebe představeno jako místo ustavičného uctívání a vzývání Hospodina, kde znějí ode všech bytostí písně chvály Bohu a Beránkovi. (Zj 4, 9-11; 5, 9-13; 7, 10-12; 12, 10-12; 14, 1-3; 15, 2-4; 19, 1-8)

Protože Bůh stvořil lidi ke svému obrazu, sdílíme spolu se všemi stvořenými bytostmi lásku a smysl pro hudbu. Nejen to, hudba se nás dotýká, dojíká nás a její působení sahá daleko za hranice slov a běžné komunikace.¹ Hudba ve své nejčistší a nejlepší formě nás dokáže povznést do Boží přítomnosti, tam, kde Boha svými písněmi chválí andělé a jiné bezhříšné bytosti.

Stvoření však bylo narušeno hříchem. Boží obraz byl poškozen a do značné míry vymazán. Ať k nám svět a Boží dary přichází v jakékoliv podobě, vždy se v nich prolíná dobro a zlo. Hudba není mravně a duchovně neutrální. Některá hudba nás může duchovně povznášet, jinou může využívat kníže zla, aby nás ponížil, zbavil důstojnosti a probudil v nás chtíč, zhoubné vášně, zoufalství, zlobu a nenávist.

E. G. Whiteová, nám jako Boží posel radí, abychom naslouchali hudbě. Napsala: „Pokud není hudba zneužitá, je k velkému požehnání. Když je však použita nesprávně, stává se hrozným prokletím.“²

„Správně použitá (hudba) je vzácným Božím darem, který má pozvednout lidskou mysl k vyšším a ušlechtlejším tématům, který dokáže inspirovat a zušlechťovat lidskou duši.“³

O vlivu písně napsala, že „je jedním z nejúčinnějších nástrojů, které dokáží srdci zprostředkovat duchovní pravdy. Často, když je člověk svírán okolnostmi a propadá beznaději, si v paměti vybaví myšlenky z Božího slova nebo slova písně z dětství – a pokušení ztratí svoji moc, život získá nový cíl a smysl. Člověk získá odvahu a radost, které předává druhým. ... Zpěv je v rámci bohoslužby stejně důležitý jako modlitba. Ve skutečnosti

¹ Ellen G. Whiteová, *Výchova*, str. 168: „Hudba je jedním z nejúčinnějších nástrojů, které dokáží srdci zprostředkovat duchovní pravdy.“

² Ellen G. Whiteová, *1. sv. Svědectví pro církev*, str. 497. Uvádí také, že v budoucnosti „před koncem doby milosti... budou lidé vykřikovat, bubnovat, hrát a tancovat. Smysly lidí schopných uvažovat budou tak zmatené, že se nedokáží správně rozhodovat. Tyto projevy budou nazývat působením Ducha svatého. Duch svatý se nikdy neprojevuje podobným způsobem, takovým hlučným blázněním. Je to satanův způsob maskování svých důmyslných metod, kterými se snaží zmařit vliv čistých, upřímných, povznášejících, zušlechťujících a posvěcujících pravd pro dnešní dobu.“

³ Ellen G. Whiteová, *Výchova*, str. 167

jsou mnohé písně modlitbami. Tím jak nás Vykupitel vede k prahu nekonečnosti a k doteku s Boží slávou, můžeme od nebeského chóru okolo Božího trůnu postřehnout témata chval a díkyvdání. S tím, jak bude znít ozvěna andělských písní v našich domovech, naše srdce se připojí k písním nebeských zpěváků. Na zemi se vytvoří nebeské společenství a my se naučíme základní melodii jejich chval.“⁴

Jako adventisté sedmého dne věříme a zvěstujeme, že se Ježíš brzy vrátí na tuto zem. Naším celosvětovým zvěstováním poselství tří andělů ze Zj 14, 6-12 vyzýváme lidi všech národností, aby přijali věčné evangelium, aby chválili a uctívali Boha Stvořitele a aby se připravili na setkání s Pánem. Vyzýváme všechny, aby si vybrali dobro, nikoli zlo, aby „se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku a očekávali blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista.“ (Tit 2, 12.13)

Věříme, že evangelium ovlivňuje všechny oblasti života. Jsme přesvědčeni, že hudba má v sobě ohromný potenciál k dobrému nebo zlému, a proto nám nemůže být lhostejná. I když jsme si vědomi toho, že každý člověk má jiný hudební vkus, věříme, že Písmo a spisy E. G. Whiteové uvádějí určité principy, kterými se můžeme řídit při výběru hudby.

V tomto dokumentu používáme výraz „posvátná hudba“, někdy označována jako „náboženská hudba“. Je to hudba, která soustřeďuje na Boha, na biblická a křesťanská témata. Ve většině případů se jedná o hudbu, která byla zkomponována a určena pro bohoslužbu, křesťanská setkání nebo k osobnímu ztišení. Jedná se jak o vokální, tak i o instrumentální hudbu. To však neznamená, že by veškerá posvátná (náboženská) hudba byla pro adventisty přijatelná. Posvátná hudba by neměla vzbuzovat světské asociace nebo vést k přizpůsobování se světským modelům myšlení a jednání.

„Světská hudba“ byla složena pro jinou příležitost, než jakou představuje bohoslužba či osobní ztišení. Vypovídá o každodenních problémech, se kterými se člověk v životě setkává, a o nejelementárnějších lidských pocitech. Vychází z hloubi naší bytosti, vyjadřuje reakce lidského ducha na život, lásku a svět, do kterého nás postavil Stvořitel. Může jít o hudbu morálně povznášející či degradující. Přestože tento druh hudby přímo Boha neoslavuje a nevzývá, může mít i taková hudba legitimní místo v životě křesťana. Při jejím výběru by měly být uplatněny principy popsané v tomto textu.

Zásady, kterými se řídí křesťan

Výběr hudby, kterou křesťan poslouchá, by se měl řídit následujícími kritérii:

1. Hudba, kterou křesťan poslouchá, interpretuje nebo komponuje, ať se jedná o hudbu sakrální nebo světskou, má oslavovat Boha: „Ať tedy jíte či pijete či cokoli jiného děláte, všechno činite k slávě Boží...“ (1K 10,31) Toto je základní biblický princip. Cokoli neodpovídá této zásadě, oslabuje naši zkušenost s Pánem.

⁴ Ellen G. Whiteová, *Výchova*, str. 168

2. Hudba, kterou křesťan poslouchá, interpretuje nebo komponuje, ať se jedná o hudbu sakrální nebo světskou, by měla být tou nejvznešenější a nejlepší: „Konečně, bratři, přemýšlejte o všem, co je pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, cokoli je hodné lásky, co má dobrou pověst, co se považuje za ctnost a co sklízí pochvalu...“ (Fil 4,8) Jako následovníci Ježíše Krista máme naději, že se budeme moci připojit k nebeským sborům, a tak nahlížíme život na zemi jako přípravu a předchuť života, který má teprve přijít.

Na těchto dvou pilířích – oslava Boha skrze naše konání a výběr nejvznešenějšího a nejlepšího – závisí následující kritéria, podle kterých si křesťan vybírá hudbu:

3. Hudba, kterou křesťan poslouchá, se vyznačuje kvalitou, vyrovnaností, přiměřeností a opravdovostí. Posiluje naši duchovní, psychologickou a společenskou vnímavost stejně jako náš intelektuální růst.

4. Taková hudba působí na náš intelekt i city. Má také příznivý vliv na naše tělo. Působí pozitivně na celou naši bytost, protože je holistická.

5. Hudba svými kvalitními melodiemi dokazuje lidskou kreativitu. Pokud je melodie harmonická⁵, pak zajímavým a uměleckým způsobem využívá i rytmus, který ji doplňuje.

6. Vokální hudba užívá takové texty, které pozitivně rozvíjejí intelektuální schopnosti stejně jako naše emoce a sílu vůle. Dobré texty jsou kreativní a obsahově bohaté. Zaměřují se na pozitivní skutečnosti, odrážejí morální hodnoty, vzdělávají a povzbuzují. Jsou také v souladu se zdravou biblickou teologií.

7. Hudební a textové prvky by měly být vyvážené, aby jejich vliv na přemýšlení a chování posluchače byl v souladu s biblickými hodnotami.

8. Taková hudba se vyznačuje zdravou rovnováhou mezi duchovními, intelektuálními a emocionálními prvky.

9. Měli bychom si uvědomit, že jednotlivé kultury chválí Boha odlišným způsobem. Hudební formy a hudební nástroje se v adventistické rodině v jednotlivých zemích po celém světě od sebe velmi liší. Hudba, kterou pěstuje jedna kultura, může znít zvláště a cize někomu, kdo patří k odlišné kultuře.

Interpretovat a skládat hudbu v církvi adventistů sedmého dne znamená vybírat z hudby to nejlepší, tedy to, co nás přibližuje našemu Stvořiteli a Pánu a co slouží k jeho slávě. Přijmeme výzvu k vytvoření životaschopné alternativní hudební vize, která bude v souladu s naším holistickým a prorockým poselstvím. Jako lidé očekávající brzký Kristův příchod máme možnost přispět vlastní jedinečnou hudbou, která má být součástí naší celistvé prorocké zvěsti, ke svědectví všem národům.

⁵ Uvědomujeme si, že v některých kulturách nejsou harmonie tak důležité jako v jiných.